

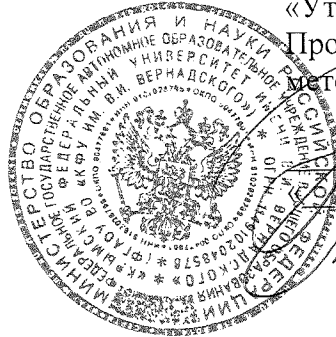
МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ
Федеральное государственное автономное образовательное
учреждение высшего образования
«КРЫМСКИЙ ФЕДЕРАЛЬНЫЙ УНИВЕРСИТЕТ имени В. И. Вернадского»
(ФГАОУ ВО «КФУ им. В. И. Вернадского»)

«Утверждаю»

Проректор по учебной и
методической деятельности

В. О. Курьянов

2015 г.

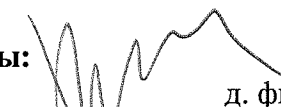
**ПРОГРАММА ВСТУПИТЕЛЬНОГО ИСПЫТАНИЯ
ПО СПЕЦИАЛЬНОЙ ДИСЦИПЛИНЕ**
для поступления на обучение
по образовательной программе высшего образования – программе подготовки
научно-педагогических кадров в аспирантуре

Направление – 45.06.01 Языкознание и литературоведение

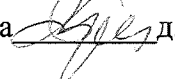
Профиль – 10.01.03 Литература народов стран зарубежья
(украинская литература)

Симферополь, 2015 г.

Разработчики программы:

_____ д. филол. н., проф. В. И. Гуменюк
к. филол. н., доц. И. С. Гладкая

Утверждено решением ученого совета факультета славянской филологии и журналистики от 18 мая 2015, протокол № 5

Председатель ученого совета д. филол. н., проф. Г. Ю. Богданович

ПОЯСНИТЕЛЬНАЯ ЗАПИСКА

Программа предназначена для поступающих в аспирантуру КФУ им. В. И. Вернадского по специальности **10.01.03 – Литература народов стран зарубежья (украинская литература)**.

Цель программы: выявить профессиональные знания по следующим базовым дисциплинам: «История древней украинской литературы», «История украинской литературы I половины XIX века», «История украинской литературы II половины XIX века», «История украинской литературы конца XIX – начала XX века» «История украинской литературы XX века», «История украинской литературы конца XX – начала XXI века»; определить готовность к научно-исследовательской деятельности в области истории украинской по актуальной проблематике.

На основе программы вступительного экзамена составляются экзаменационные билеты.

Вступительный экзамен в аспирантуру по профилю 10.01.03 – Литература народов стран зарубежья (украинская литература) сдается в объеме вузовской программы по истории украинской литературы.

Вступительное испытание проводится в устной форме и включает ответы на два теоретических вопроса по истории украинской литературы и выступление соискателя по потенциальной теме его диссертации. Итоговая оценка предполагает выведение среднего балла за каждый из блоков, входящих в билет.

При ответе на вопросы билета соискатель должен продемонстрировать общенаучные и профессиональные компетенции, относящиеся к истории украинской литературы.

Время опроса одного соискателя составляет не более 30 минут.

КРИТЕРИИ ОЦЕНКИ ЗНАНИЙ ПОСТУПАЮЩИХ В АСПИРАНТУРУ

Результаты экзаменационного испытания определяются оценками «отлично», «хорошо», «удовлетворительно», «неудовлетворительно».

При проведении вступительного экзамена по профилю 10.01.03 – Литература народов стран зарубежья (украинская литература) устанавливаются следующие критерии оценки знаний соискателей:

оценка «отлично» – исчерпывающие знания всего программного материала, понимание сущности и взаимосвязи рассматриваемых процессов и явлений, логически последовательные, содержательные, полные, правильные и конкретные ответы на все вопросы экзаменационного билета и дополнительные вопросы членов экзаменационной комиссии;

оценка «хорошо» – достаточно полные знания всего программного материала, правильное понимание сущности и взаимосвязи рассматриваемых процессов и явлений; последовательные, правильные, конкретные ответы на поставленные вопросы при свободном устранении замечаний по отдельным вопросам; достаточное владение материалами рекомендованной литературы;

оценка «удовлетворительно» – знание и понимание основного программного материала; правильные, без грубых ошибок ответы на поставленные вопросы при устранении неточностей и несущественных ошибок в освещении отдельных положений при наводящих вопросах членов экзаменационной комиссии; недостаточное владение материалами рекомендованной литературы;

оценка «неудовлетворительно» – неправильный ответ хотя бы на один из основных вопросов, грубые ошибки в ответах, непонимание сущности излагаемых вопросов.

СОДЕРЖАНИЕ ПРОГРАММЫ

ДАВНЯ УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА

Поняття “Давня українська література”, її становлення і розвиток. Періодизація давньої української літератури. Вивчення історії давньої української літератури і стан її дослідження на сьогодні.

Перекладна література Київської Русі. Причини виникнення перекладного письменства. Характеристика перекладного письменства та його значення. Жанрове різноманіття перекладної літератури.

Оригінальна література Київської Русі. Літописи Київської Русі. Ораторське письменство Київської Русі. Агіографічне письменство. “Поученіє” В. Мономаха, його зміст, стиль і мова, патріотична наснага. Патерики (“Київсько-Печерський патерик”), їх історико-літературна цінність. “Слово о полку Ігоревім” як найвизначніший твір літератури Київської Русі. Історія відкриття “Слова”, видання та вивчення. Історична основа, зміст та ідея твору. Час, місце написання та можливий автор, образи твору. Жанр, ритміка та художні і стилістичні засоби. Народність “Слова”, його міфологія. Художні переклади і переробки “Слова”.

Українська культура XIV – I пол. XVI ст. Західноруський, або Литовсько-руський літопис. Особливості його змісту і стилю. Латиномовна поезія.

Література II пол. XVI – I пол. XVII ст. Початок книгодрукування в Україні. Розвиток освіти і науки. Виникнення полемічної літератури, її розвиток, два табори та головні етапи літературної боротьби між ними. Літературна творчість Івана Вишенського – найвидатнішого українського полеміста. Художні засоби його полемічних творів. Дослідження творів Вишенського. “Пересторога” невідомого автора. Полемічна творчість Мелетія Смотрицького. Значення української полемічної літератури.

Українське літературне бароко. Бароко як літературний напрям, художній стиль і культурна епоха. Історичні умови його виникнення. Сильові особливості та естетичні засади українського літературного бароко. Виникнення і перший етап розвитку книжного віршування в кінці XVI – на початку XVII століття. Перші відомі датовані книжні вірші Герасима Смотрицького та Андрія Римши та перший збірник віршів “Просфонема”.

Література II пол. XVII ст. Нова проповідницька і публіцистична проза в другій половині XVII століття. Творчість Л. Барановича, І. Галятовського та А. Ридивилівського. Сильові ознаки проповідницької публіцистичної прози. Історична проза XVII століття. Твори М. Андрелли “Логос”, “Оборона”. Їх ідейна і стильова близькість з творами І. Вишенського, елементи сатири і гумору в них. Використання народної творчості для створення сатиричних образів. Мова творів М. Андрелли та їх оцінка Я. Галаном.

Шкільна теорія поезії II половини XVII ст. Київські шкільні поетики. Творчість І. Величковського. Різноманітність жанрових форм і їх активні пошуки, виявлені в збірках “Млеко” та “Зегар з полузегарком”. Творчість Климентія Зіновієва.

Драма II пол. XVII ст. Основні цикли шкільних драм. Найстаріша драма того часу “Олексій чоловік божий”. Її джерела та сюжет. Час і місце вистави. Драма “Слово о збуреню пекла”.

Література XVIII ст. “Козацькі літописи”. Жанрові і стильові особливості.

Літературна творчість Ф. Прокоповича. Трагікомедія “Володимир”. Її побудова, проблематика, своєрідність композиції і творення образів, їх система. Актуальність твору. Риси новаторства. “Володимир” як перша українська драма на історичну тему і її значення для дальшого розвитку української драми.

Драма XVIII ст. Драма “Мілость божія...” невідомого автора. Інтермедії XVIII ст. Інтермедії до драм Довгалевського. Їх сюжети, стиль, мова і характерні персонажі та характеристика ситуації. Вертепна драма.

Літературна творчість “мандрівних дяків”.

Сатира XVIII століття і творчість Івана Некрашевича

Українська лірика XVIII ст.

Життя і творчість Г.С. Сковороди. Г. Сковорода як один з найвизначніших письменників давньої української літератури. Біографічні відомості. Світогляд Сковороди. Філософські твори – трактати. Сковорода – перший український байкар, автор збірки “Басні харьковські”, її ідейно-художній аналіз. Притчі Сковороди. Збірник лірики “Сад божественных песен” та інші вірші поза “Садом ...”. Основні мотиви віршів поета. Їх майстерність. Значення творчості Сковороди в історії літератури, вплив на її подальший розвиток.

Історія української літератури I половини XIX століття

Поняття “нова українська література” як література нової історичної епохи. Історичні, суспільні та культурні умови становлення нової літератури. Її основні риси. Послідовне користування народною мовою. Періодизація нової української літератури.

Життя і творчість І.П. Котляревського. Поема “Енеїда”. Бурлескні традиції в українській літературі, їх вплив на творчість Котляревського. Особливості жанру поеми. Бурлеск і травестія в “Енеїді”. Сюжет поеми. Показ життя різних верств населення. Образи-персонажі поеми і особливості їх творення. Сатиричне змалювання панівних класів. Побутово-етнографічний реалізм, романтизм і бурлеск в поемі. Зв'язок з фольклорною поетикою. Вірш поеми. Значення твору для розвитку нової української літератури. Драматургія Івана Котляревського. П'єса “Наталка-Полтавка” як жанр “малоросійської опери”. Народні характери. Водевіль “Москаль-чарівник”, народність образів. Значення творчості І.П. Котляревського.

Розвиток байки у новій українській літературі. Творчість П.П. Гулака-Артемівського. Байки: “Справжня добрість”, “Пан та собака”, “Солопій та Хівря”, “Дві пташки в клітці”, “Рибалка”. Балади Гулака-Артемівського “Твардовський” і “Рибалка”. Відхід від традицій бурлеску. Народнопісенний характер балади “Рибалка”.

Життя і творчість Є.П. Гребінки. Ранні літературні твори. Переклад “Полтави” О.С. Пушкіна. Байки та їх тематика.

Розвиток прози в українській літературі I половини XIX століття. Григорій Федорович Квітка-Основ'яненко – творець художньої повісті і художніх оповідань. Гуманістично-сатиричні твори. “Солдатський патрет” як літературна декорація. Народна основа гумору письменника. Оповідання, написані на основі народних джерел (“Пархомове снідання”, “Мертвецький Великдень”, “От тобі й скарб”). Соціальна сатира у повісті “Конотопська відьма”. Сентиментально-реалістичні повісті (“Маруся”, “Сердешна Оксана”). Драматичні твори. “Приезжий из столицы” Квітки-Основ'яненка і “Ревизор” Гоголя. “Сватання на Гончарівці” – продовження жанрової традиції Котляревського як автора “малоросійської опери”.

Романтизм в українській літературі 20-40-х років XIX ст. “Харківська школа романтиків”, гурток І. Срезневського, його роль у розвитку українського романтизму. Тематичне, жанрове і мовно-художнє збагачення української поезії в творчості романтиків. Поява нових жанрів: балади, думки, елегії, сонета, пісні-романсу, романтичної поеми, драми.

Л.І. Боровиковський – перший поет-романтик в Україні. Балада “Маруся” – своєрідний переспів “Світлани” В. Жуковського.

Творчість А. Метлинського. Збірка “Думки та пісні та ще дещо”.

Особливості стилю поетичних творів Миколи Костомарова.

Представники української пісенної лірики. В.М. Забіла (1808-1869). Романси, покладені композитором на музику (“Вітер”, “Соловей”). Інтимна лірика поета: “Кохання”, “До невірної”, “Туга серця”. М.М. Петренко (1817-?). Романтична лірика (цикл “Небо”, “Слов'янськ”, “Чого ти, козаче”, “Весна”, “Як в смерки вечірній дзвін”). Народнопісенний

стиль образного мислення.

Творчі пошуки гуртка "Руська трійця" (М. Шашкевич, І. Вагилевич, Я. Головацький). Альманах "Русалка Дністрова".

Життя і творчість Тараса Григоровича Шевченка. Сучасне осмислення біографії Т.Г. Шевченка: його походження, дитинство, життя у Петербурзі до викупу з кріпацтва, викуп, навчання в Петербурзькій Академії мистецтв. Шевченко і Брюллов. Періодизація творчості Шевченка. Рання поезія (1837–1843). Кобзар 1840 року. Романтизм у ранній творчості, зв'язок з українською народною творчістю. Лірика раннього періоду. Балади "Причинна", "Тополя", "Утоплена". Новаторство балад Шевченка. Історичні поеми раннього періоду ("Іван Підкова", "Гамалія", "Гайдамаки"). Особливості композиції. Художня роль авторських історичних та ліричних відступів у поемах. Соціально-побутові поеми раннього періоду. Поема "Катерина" (жіночі образи). Історична соціально-побутова драма "Назар Стодоля".

Лірика 1843–1845 років. Т. Шевченко про її характер порівняно з ранніми творами (вірш "Три літа"). "Заповіт". Новий характер балад періоду "трьох літ" ("Лілея", "Русалка"). 1843–1847 роки – "період соціальних поем" у творчості Кобзаря. Поеми цього періоду як новий етап у розвитку нової української літератури, як взірці політичної поезії. Поема "Сон". Послання "І мертвим, і живим...". Жанр твору, його традиції і новаторство. Пафос послання, афористичність багатьох висловлювань. Засоби образної мови. Сучасне прочитання і осмислення твору. Соціально-побутові поеми "Наймичка", "Сова", "Відьма", "Невільник". Звеличення моральної чистоти народу, глибокої материнської любові і жертвовності жінки.

Життя і творчість періоду заслання (1847–1857). Участь Т.Г. Шевченка у Кирило-Мефодіївському товаристві. Цикл "В казематі". Тематична різноманітність. Жанрове і мовно-поетичне багатство. Медитативність творів.

Соціально-філософська поема "Марія". Своєрідність переосмислення євангельського сюжету про Богородицю. "Кобзар" 1860 року. Статті, рецензії на нього.

Проза Т. Шевченка. Історія написання і літературна доля повістей Шевченка. Їх проблематика, доля кріпака-інтелігента ("Художник", "Музикант").

Історія української літератури II половини XIX століття

Становлення української літератури на принципах реалізму. Особливості жанрового складу, сюжету в українській літературі означеного періоду, переважання в ній епіко-прозових форм. Увага письменників до сільського життя, особливо в прозі і драматургії.

Проза 50–60-х рр. XIX ст. Ідейно-тематичні й видові пошуки. Нові риси реалізму. Збагачення прози соціальними мотивами й характеристиками. Утвердження реалістичного напрямку як провідного. Літературно-науковий та громадський журнал "Основа" (1861–1862).

Життєвий і творчий шлях Марії Олександрівни Вілінської (Марка Вовчка). Збірки творів "Народні оповідання", та "Рассказы из народного русского быта", їх тематика, проблематика, жанрово-композиційні особливості, стиль. Ідейно-художнє новаторство збірок. Змалювання образів жінок, жертв панської сваволі ("Горпина", "Одарка", "Козачка", "Два сини", "Игрушечка", "Маша"). Повість "Институтка". Життєва основа твору. Особливості композиції. Соціально-психологічне змалювання образів. Жанр героїко-романтичної повісті-казки у прозі Марка Вовчка.

Життєвий і творчий шлях Анатолія Патрикійовича Свидницького. Лірика письменника. Жанрові особливості та народнопісенний характер поезій "Росте долом березина", "Україно, мати наша", "В полі доля стояла", "Коли хочеш нам добра..." та ін. Соціальний роман-хроніка "Люборацькі". Історія написання і видання твору. Жанр твору, особливості композиції, тематика, проблематика, образи.

Життєвий і творчий шлях Пантелеймона Олександровича (Панька Олельковича) Куліша. Літературна діяльність П.Куліша (поет, прозаїк, редактор, драматург, літературний

критик, фольклорист, історик, видавець, організатор культурних сил). Поетичні твори П.Куліша. Збірки "Досвітки" (1861), "Хуторна поезія" (1882), "Дзвін" (1893). Перевага мотивів особистого, інтимного характеру. Жанрове і стильове багатство поезій. Збірка перекладів "Позичена кобза" (1897). І.Франко про поетичну творчість та переклади П.Куліша. "Чорна рада" - перший історичний роман в українській літературі. Взаємопроникнення реалістичної та романтичної художніх систем у романі.

Юрій Адальбертович Федькович – поет, прозаїк і драматург. Життєвий і творчий шлях Ю.Федьковича. Суспільно-політичні і літературно-естетичні погляди. Проза Ю.Федьковича, її новаторство. Драматургія (огляд).

Життєвий і творчий шлях українського прозаїка, оповідача та повістяра Олекси Петровича Стороженка. Жанрова своєрідність прози О.Стороженка. Незакінчена повість "Марко Проклятий". Стильова манера повісті. Історична і народно-фантастична екзотика, мелодраматичні моменти у творі.

Життєвий і творчий шлях Л.Глібова. Два періоди у творчості Л. Глібова. Байки Л.Глібова 50-х - початку 70-х рр. Байки 80-х - початку 90-х рр. Реалістична характерність і повнокровність образів дійових осіб. Ліричний вірш і пісня-романс - основні жанри лірики Л.Глібова. Елегійно-романтичний характер поезій Л.Глібова "Журба", "Вечір", "Моя веснянка", "Летить голуб", "Зіронька", "Ой не цвіти, калинонько".

С. Руданський. Життєвий і творчий шлях поета. Рання творчість. Фольклорна основа ранніх балад. Пісенність ранньої лірики ("Сиротина я безродний", "Ти не моя", "Мене забудь, моя дівчино", "Повій, вітре, на Вкраїну"). Петербурзький період творчості. Віршові гуморески – "співомовки" С.Руданського. С. Руданський і Крим.

Проблематика, композиційні особливості, поетика повістей І. Нечуя-Левицького. Особливості гумору, комізм ситуацій, індивідуальна своєрідність характерів у соціально-побутових повістях І. Нечуя-Левицького. «Хмари», «Над Чорним морем» – перші українські романи про життя інтелігенції. Тематика і проблематика історичних романів І. Нечуя-Левицького «Князь Єремія Вишневецький», «Гетьман Іван Виговський».

Соціально-психологічні романи П. Мирного. Природа людської душі у прозі Панаса Мирного. Історія створення, генезис, проблематика, особливості сюжету та композиції, система образів роману Панаса Мирного «Хіба ревуть воли, як ясла повні?». Соціально-психологічний роман «Повія»: історія написання і публікації, композиція, соціально-психологічний детермінізм поведінки головної героїні.

Життєвий і творчий подвиг Б. Грінченка. Жанрово-стильова різноманітність поезії Б. Грінченка. Світ дитини у малій прозі письменника. Сатиричні оповідання Б. Грінченка. Реалізм повістей «Сонячний промінь», «На розпутьті», «Серед темної ночі», «Під тихими вербами», «Брат на брата». Б. Грінченко – драматург. Особливості індивідуального стилю письменника.

Роль і місце Олени Пчілки в українському літературному процесі. Збірка поезій «Думки-мережанки». Поєми Олени Пчілки. Життя української інтелігенції у прозі письменниці. Твори Олени Пчілки для дітей і про дітей. Взаємини Олени Пчілки і Лесі Українки.

Еволюція світогляду та літературно-естетичних позицій П. Грабовського. Роль і значення поезії у суспільно-політичному житті народу. Тема тяжкого становища трудового люду в поезіях П. Грабовського. Перекладацька діяльність письменника. Розвиток українського театру у 70-90-х рр. Відновлення театрального життя в Галичині. Діяльність театру «Руська бесіда». Створення українського театру корифеїв.

Новаторство поезії М. Старицького. Театральна діяльність М.Старицького. Тематика і проблематика п'єс М. Старицького. Життя інтелігенції у драмах «Талан», «Розбите серце». Історичні драми М. Старицького «Богдан Хмельницький». «Маруся Богуславка», «Облога Буші». Художня проза письменника. Перекладацька практика М. Старицького. Роль і місце М. Старицького в історії української культури.

М. Кропивницький – видатний актор, драматург, режисер, організатор театральної справи. Особливості драматичного конфлікту у п'єсі «Дай серцю волю, заведе в неволю». Реалістичне відтворення нових пореформних явищ в українському селі у драмі «Доки сонце зійде, роса очі виїсть». Відкриття галереї українських «чумазих» («Глитай, або ж Павук»).

І. Карпенко-Карий як реформатор української драми. Творчість І. Карпенко-Карого – вершинне явище в українській драматургії другої половини ХІХ ст.

Соціально-побутова драма «Бурлака» – нове явище в українській драматургії. Актуальність проблематики, соціальне розшарування в українському селі. Новаторство і традиційність драми «Наймичка». Психологізм соціально-побутової драми «Безталанна». «Драми стягання»: жанр комедії у творчості І. Карпенка-Карого («Розумний і дурень», «Сто тисяч», «Хазяїн»). Своєрідність конфлікту, особливості гумору у комедії «Мартин Боруля». Дилогія «Суєта», «Житейське море» – проблема взаємин інтелігенції і народу. Історична тематика у творчості І. Карпенка-Карого.

Розвиток західноукраїнської прози у 70-90-х рр. Покутська трійця. Суспільно-політичні, філософські, естетичні погляди І. Франка. Романтичний характер першої поетичної збірки «Баляды й рассказы». Збірка «З вершин і низин» як етапне явище в українській літературі. Жанр сонету у творчості І. Франка. «Проскрибовані» поезії збірки «З вершин і низин». Інтимна лірика І. Франка. «Зів'яле листя» – вершина ліричної творчості письменника. Концепція ліричного героя. Філософія життя і смерті в ліричній драмі І. Франка. «Зів'яле листя» в оцінці літературної критики. Морально-етичні засади збірки «Мій Ізмарагд». Жанрова своєрідність збірки. Образ автора і образ ліричного героя у збірці «Із днів журби». Майстерність Франка-поета у збірці «Sempertit». Своєрідність збірки «Давне і нове». Редакторська робота І. Франка над збіркою «Із літ моєї молодості».

Проблематика та жанрова різноманітність поем І. Франка. Сатиричні поеми І. Франка. Літературна критика про поему І. Франка «Панські жарти». Генезис поеми «Сурка». Історичні поеми І. Франка. Філософські поеми І. Франка. Проблема взаємин особи і суспільства, вождя і народу в поемах І. Франка. Поема «Мойсей» – вершина творчості І. Франка. Жанрово-тематична різноманітність прози І. Франка. «Петрії і Довбушуки» – «документ людського романтизму». Робітнича тематика у малій прозі І. Франка. Дві редакції повісті "Воа constrictor". Концепція твору, естетичні функції ретроспекції у змалюванні життя героя. Роль образів-символів у повісті. Роман «Борислав сміється» – «змалювання небувалою в окрасці бувалою». Особливості сюжету і композиції. Система образів роману. Галицьке село в малій прозі письменника. Світ дитини у прозі І. Франка. Сатиричні оповідання. Твори з життя інтелігенції. Образ нової людини в оповіданні «На дні», нарисі «Моя стріча з Олексою». Історична тема у прозі І. Франка. Проблема інтелігенції і народу в романах «Лель і Полель», «Перехресні стежки». Морально-етична проблематика романів «Для домашнього вогнища», «Основи суспільності». Автобіографізм незакінченого роману «Не спитавши броду».

Соціально-психологічна драма «Украдене щастя». Фольклорна основа твору. Художня своєрідність і сценічність драми. Доля і становище учителя в Галичині у п'єсі «Учитель». Історичні драми І. Франка. Жанр комедії у творчості письменника.

Перекладацька діяльність І. Франка. Роль і місце І. Франка з історії української літератури.

Історія української літератури кінця ХІХ – початку ХХст. століття

Модернізм як провідний художній напрям кінця ХІХ – початку ХХ ст. Основні течії раннього модернізму (натуралізм, символізм, імпресіонізм, неоромантизм). Визрівання рис авангардизму (постімпресіонізм, експресіонізм, футуризм, сюрреалізм).

Життєвий і творчий шлях Лариси Петрівни Косач (Лесі Українки). Неоромантична концепція слова Лесі Українки, її літературно-критична спадщина. Крим в житті і творчості Лесі Українки.

Лірика. Збірки поезій “На крилах пісень” (1893), “Думи і мрії” (1899), “Відгуки” (1902). Провідні мотиви лірики, специфіка художнього письма. Взаємодія героїчних та елегійних мотивів. Широке використання драматичних ситуацій, взятих із легендарних та історичних сюжетів. Традиції Шевченкової політичної лірики. Осягнення неоднозначності теми покликання митця і суспільної ролі мистецтва. Образ Музи в ліриці поетеси. Розширення тематики, багатство строфічної будови, версифікаційних прийомів та засобів. Драматизм лірики Лесі Українки, апеляція до засобів інших мистецтв, зокрема музики. Модерне переосмислення фольклорних мотивів. Любовна лірика поетеси.

Перехід поетеси від медитативної лірики до епічної та драматичної поезії. Філософська заглибленість поетичного світосприймання, висока концентрація думки – ознаки нового типу художньої творчості. Оцінка поезії Лесі Українки М. Драгомановим, І. Франком, М. Грушевським, М. Павликом

Поєми. Ранні поєми Лесі Українки, їх проблематика. “Русалка” -- поетичний переспів мотивів поліського фольклору. “Самсон і Даліла” – перше звернення авторки до біблійної образності. “Давня казка” -- наголос на впливовій силі поетичного слова. І Франко про твір. Поєма “Роберт Брюс, король шотландський”. Проблема взаємин вождя й народу, її осмислення. Фольклорно-легендарні мотиви, патріотична ідея твору. Уславлення політичної волі в поємі “Одно слово”. Поєми “Віла-посестра”, “Ізоolda Білорука”. Моральні й етичні проблеми. Специфіка поетичного епосу Лесі Українки. Багатство образотворчих засобів і версифікаційних прийомів. Героїко-романтичний пафос поєм.

Леся Українка – творець інтелектуальної поетичної драми неоромантичного зразка. Творче засвоєння досвіду української класичної драматургії та нової європейської драми. Осягнення особливостей модерного мистецтва в прозових драмах письменниці. Біблійні мотиви в драматургії Лесі Українки. Античне відлуння в драмах письменниці. Осягнення проблем мистецької творчості (“У пущі”). Новітнє художнє осмислення подій національної історії (“Бояриня”). Модерне трактування української мітології та фольклору (“Лісова пісня”). Своєрідність версії мандрівного сюжету про лицаря-спокусника (“Камінний господар”). Проблеми сценічного втілення драматургії Лесі Українки.

Агатангел Юхимович Кримський – унікальна постать в українській культурі. Життєвий і творчий шлях письменника і вченого. Навчання в Колегії Павла Галагана в Києві, в Лазаревському інституті східних мов у Москві, в Московському університеті. Наукове відрядження в Сирію та Ліван у 1896-1898 роках. Професорство в Лазаревському інституті. Повернення в 1918 в Україну, участь в організації та розбудові Української Академії Наук. Активна наукова діяльність. Трагічне завершення життєвого шляху.

Своєрідність лірики Агатангела Кримського, екзотизм як засіб осягнення модерного символізму (збірка “Пальмове гілля”). Багатогранність літературної й наукової діяльності письменника. Проза А. Кримського, поетичні переклади. А. Кримський – дослідник української літератури. Праці з українського мовознавства. Орієнтальні студії А. Кримського. Зв’язки з культурами Сходу, зокрема з кримськотатарською культурою, творча співдружність з І. Гаспринським, з іншими представниками кримськотатарської культури. Проблеми сучасного вивчення багатогранної творчої спадщини А. Кримського.

О. Олесь (Олександр Іванович Кандиба) – поет, драматург, перекладач. Життєвий і творчий шлях О. Олесь. Світоглядні та естетичні позиції. Крим у житті й творчості О. Олесь. Державницька діяльність. Перебування в еміграції.

Провідні мотиви лірики. Модерне переосмислення традиційних образів та мотивів. Своєрідна лірична піднесеність, мелодійність Олесевої лірики, неоромантичне поєднання інтимних, пейзажних, філософічних, патріотичних мотивів. Драматургія О. Олесь. Герой і

юрба в драматичній поемі “По дорозі в казку”, перегук цієї поеми з ліричним віршем “Айстри”. Драматичні етюди, своєрідність їх проблематики і поетики. Трагічні колізії п’єси “Земля обітована”. Переосмислення фольклорних мотивів у драматичній поемі “Ніч на полонині”. Символізм та неоромантизм драматургії О.Олеся.

Михайло Коцюбинський – визначний представник української прози рубежа віків. Особливості світосприймання письменника. Еволюція творчості. Оновлення реалістичного письма в оповіданнях автора кінця XIX ст. Дальше поглиблення психологізму, своєрідність образної виразності творів початку XX ст. Імпресіонізм у художній манері майстра. Жанрово-композиційні особливості творів. Художні знахідки письменника. Тема психологічної роздвоєності митця в етюді “Цвіт яблуні”. Типологічна спільність його з творами світової літератури (“Творчість” Е.Золя, “На воді” Гі де Мопассана, “Чайка” А.Чехова, “Чорна Пантера і Білий Медвідь” В.Винниченка). Утвердження примату життя над смертю. Психологічний імпресіонізм твору. Оцінка новели І.Франком, М.Хвильовим. Цикл поезій у прозі “З глибини” (“Хмари”, “Втома”, “Самотній”). Образ душі поета, “вагітної всіма скорботами світу”. Філософське осмислення проблеми краси. Новела “Intemezzo” – поетичний маніфест найважливіших принципів мистецтва. Своєрідна поетичність оповіді; багатофункціональна роль пейзажу; соціально-філософське звучання теми сонця; новизна тропів; глибина філософської думки.

Життєвий і творчий шлях О. Кобилянської. Творчість О.Кобилянської й утвердження українського літературного модернізму. Неоромантичні тенденції в прозі авторки. Леся Українка про творчість О.Кобилянської. Проблеми сучасного вивчення прози письменниці.

Василь Семенович Стефаник – видатний майстер експресіоністичної психологічної новели. Життєвий і творчий шлях письменника. Роль В.Стефаника в розвитку жанру малої прози в українській літературі, продовження його традицій в інших літературних та мистецьких жанрах.

Життєвий і творчий шлях Івана Юрійовича Семанюка (Марка Черемшини). Особливості стилю письменника. Виразне окреслення картин селянського бідунства, воєнного лихоліття, гуцульського побуту. Тонкий психологізм письма, ліричність прозового викладу. Широке й водночас тактовне використання образних засобів народної мови, її метафоричності. Діалектизми, їх роль в художній структурі творів автора.

Володимир Кирилович Винниченко – видатний український прозаїк і драматург. Складний життєвий і творчий шлях письменника. Політична діяльність. Прихід в літературу на початку 900-х років. Виступи в періодиці. Збірка ранніх оповідань “Краса і сила”.

Актуальна соціальна проблематика оповідань. Показ процесів пролетаризації села, наростання протесту широких верств суспільства проти експлуатації, національного, духовного гноблення (оповідання “Біля машини”, “Толота”, “Салдатики!”, “Хто ворог?”, “Кузь та Грицунь”, “Раб краси”, “Голод”, “На пристані”), фальшивого народолобства (“Малорос-європеєць”, “Уміркований та щирий”). Образи революційної молоді в оповіданнях “Зіна”, “Студент”, “Талісман”, “Щось більше за нас”.

Новаторство прози Винниченка: актуальність проблематики, динамізм розповіді, психологізм, своєрідність мови і стилю. І.Франко про збірку “Краса і сила”. Леся Українка про письменника (стаття “Винниченко”).

Драматургія письменника. Порушення соціальних і моральних проблем, своєрідність їх втілення у п’єсах “Memento”, “Базар”, “Брехня”, “Чорна Пантера і Білий Медвідь”, “Пригвожені” та ін. Творчі пошуки автора в жанрах інтелектуальної драми, інтелектуальної мелодрами, героїко-психологічної драми, сатиричної комедії, трагедії. Художнє осягнення Української національної революції у п’єсі “Між двох сил”.

Українська література ХХ століття

Проблема періодизації української літератури ХХ ст.: спадкоємність літературного процесу; ранній український модернізм; «двоколіїний» розвиток української літератури; література періоду соціалістичного реалізму в УРСР; розвиток літератури в Західній Україні та еміграції 30-40-х років; література повоєнної еміграції

Шляхи розвитку української поезії перших десятиліть ХХ ст.

Поетичний світ П. Тичини. Проблеми вивчення й трактування творчості поета.

Особливості творчості поетів-неокласиків.

Особливості українського футуризму. Творчість М. Семенка

«Двоколіїний» розвиток української літератури. Літературний процес (1914–1934 рр.)

Літературно-періодичні видання: «Музагет», «Книгар», «Шляхи мистецтва», «Гроно», «Літературно-критичний альманах», «Червоний шлях», «Життя і революція», «Митуса», «Нові шляхи», «Вікна» та ін. Літературні течії 20-их років.

Імпресіонізм у творчості В. Чумака, В. Еллана-Блакитного, Г. Косинки. Творчість поетів-символістів: П. Тичини, Д. Загула, Я. Савченка, О. Слісаренка. Символізм галицьких поетів: В. Бобинського, О. Бабія, Р. Купчинського.

Неоромантизм 20-их років, його відмінність від новоромантизму кінця ХІХ – початку ХХ століття. «Розколотість душі» у творчості неоромантиків: М. Хвильового, В. Сосюри, Ю. Яновського, Є. Плужника, М. Бажана, О. Близька, Д. Фальківського.

«П'ятірне гроно» неокласиків: М. Зеров, М. Рильський, М. Драй-Хмара, П. Филипович, О. Бургард (Ю. Клен). Естетична програма неокласиків. Поетична творчість М. Рильського періоду неокласицизму. Футуризм як літературна течія авангардизму. Три етапи розвитку українського футуризму. Творчість Михайля Семенка та Гео Шкурупія. Конструктивний динамізм та його естетичні засади. Поетична творчість В. Поліщука. Ідейно-стильові пошуки в прозі. Динаміка розвитку жанрів. Творчість В. Підмогильного, А. Головка, П. Панча, І. Сенченка. Театр і драматургія. Театр Леся Курбаса «Березіль». Драматургія М. Ірчана, Я. Мамонтова, І. Кочерги. Характеристика творчості М. Куліша.

Українське кіно. Рання творчість О. Довженка.

Літературна критика 20-их років: боротьба естетичного напрямку (М. Зеров, П. Филипович, Б. Якубський, Г. Майфет) з вульгарно-соціологічним (В. Коряк, С. Щупак, Б. Коваленко). Літературна дискусія 1925–1928 років.

Особливості стилю малої прози М. Хвильового.

Настрійово-аналітична проза В. Підмогильного. Роман «Місто».

Основні літературні організації 20-их років: «Аспіс», «Плуг», «Гарт», «Молодняк», ВАПЛІТЕ, ВУСП, Марс, Західна Україна. Ліквідація літературних організацій і створення спілки радянських письменників України. Впровадження соціалістичного реалізму як єдиного методу літератури.

Література періоду соціалістичного реалізму (1934–1990).

Пошквалювання літературного процесу в роки Другої світової війни (О. Довженко, П. Тичина, М. Рильський, А. Малишко та ін.). Кампанія боротьби проти «українського буржуазного націоналізму», «космополітизму» в 40-50-і роки (М. Рильський, В. Сосюра).

Воєнна тематика у творчості О. Гончара, Г. Тютюнника, М. Стельмаха, Л. Первоманського. «Хрущовська відлига». Послаблення ідеологічної цензури. Строкатість і нерівномірність розвитку української культури 60-80-х років. Присудження перших Шевченківських премій у галузі літератури. Становлення українського поетичного кінематографа (екранізація української літературної класики).

Поезія «третього цвітіння» (М. Рильський, П. Тичина, А. Малишко, В. Мисик). Творчість В. Симоненка, Д. Павличка та Л. Костенко. Письменники-шістдесятники (М.

Вінграновський, І. Драч, Є. Гуцало, Гр. Тютюнник). Період брежневсько-сусловської реакції. Арешти 60-х рр. Поети-дисиденти: І. Світличний, В. Стус, І. Калинець.

Розвиток жанру історичного роману в українській літературі ХХ ст.: П. Загребельний, І. Білик, Р. Іванчук, В. Малик та ін.

Українська «химерна» проза (проза умовно-алегоричного спрямування) О. Ільченка, В. Земляка, В. Дрозда. Художній світ П. Тичини. Проблеми сучасного вивчення творчості поета.

Література української діаспори першої половини ХХ ст. «Празька школа поетів».

Розвиток жанру історичного роману в українській літературі ХХ ст. (З. Тулуб, О. Соколовський, С. Склярєнко, П. Загребельний, Р. Іванчук, Р. Федорів, Ю. Мушкетик).

Чорнобильська тематика у творчості І. Драча, Б. Олійника, В. Яворівського, Ю. Щербака та інших українських письменників.

Шляхи розвитку української драматургії в другій половині ХХ ст.: О. Левада, О. Коломієць, М. Зарудний, Ю. Щербак, Я. Стельмах та ін.

Література української діаспори. Нью-оркська поетична школа .

Поетичний світ Б.-І. Антонича. Образ письменника у творчості літургу «Бу-ба-бу».

Ліна Костенко – майстер лірики й поетичного епосу.

Літературна критика О. Білецького, Л. Новиченка, І. Світличного, Є. Сверстюка.

Українські письменники ХХ ст. і Крим.

Література кінця ХХ – початку ХХІ ст.

Постмодернізм в українській літературі кінця ХХ – початку ХХІ століття.

Утвердження постмодернізму і розвиток української літературної критики кінця ХХ – початку ХХІ століття (Тамара Гундорова, Соломія Павличко, Сергій Квіт, Ніла Зборовська, Оксана Забужко та ін.). «Диявол ховається в сирі» Ю. Андруховича як зразок постмодерністської есеїстики. Спільне та відмінне в модернізмі та постмодернізмі як літературних напрямках. Інтертекстуальність як характерна риса постмодернізму.

Періодизація української літератури к. ХХ – п. ХХІ ст. Принципи класифікації новітньої прози (генераційний, географічний, естетичний).

Постмодерний роман. Особливості жанру.

Особливості розвитку поезії в українській літературі к. ХХ – п. ХХІ ст.

Українська постмодерна драматургія.

Літературні гурти постмодернізму.

«Вісімдесятники» («радянський андеграунд») як літературно-мистецьке явище в розвитку української культури 80-х рр. ХХ ст. Ознаки неоавангардизму в українській постмодерній літературі.

Творчість гурту «Бу-Ба-Бу». Провідні мотиви.

Своєрідність стилю та проблематики творів представників «києво-житомирської прозової школи». Своєрідність стилю та проблематики творів представників «галицько-станіславської прозової школи».

«Жіноча проза» як явище сучасної української літератури.

«Нульове покоління» письменників у сучасній українській літературі.

Барокові традиції в сучасній українській літературі.

Київська іронічна школа.

Ю. Андрухович. Жанрова різноманітність, проблематика і тематика творчості.

О. Ірванець. Жанрова різноманітність, проблематика і тематика творчості.

Особливості стилю Є. Пашковського. Особливості стилю В. Медведя.

Особливості стилю Т. Прохаська. Творчий портрет Ю. Іздрика.

Загальна характеристика творчості О. Забужко, М. Магіос.

ВОПРОСЫ

1. Перекладна література Київської Русі. Тематичні особливості ат жанрове різноманіття.
2. Література «орнаментального стилю» (Д. Чижевський). «Слово о полку Ігоревім». Історична основа сюжету. Проблематика вивчення. Поетика «Слова...».
3. Найважливіші літописні зведення і списки Київської Русі.
4. Ораторська й учительська проза Київської Русі. "Слово про закон і благодать» митрополита Іларіона; творчість Кирила Туровського.
5. «Повчання» Володимира Мономаха: зміст твору, вираження психологічного стану автора, місце автобіографічних елементів у структурі твору.
6. Полемічна література. І.Вишенський – майстер полеміки і агітації. Стиль його творів.
7. Розвиток драми в Україні в XVII столітті. Тематичні групи драм. П'єса «Слово о збуренні пекла».
8. Громадсько-політичні, філософські та літературно-естетичні погляди Г.Сковороди. Збірка поезій Сковороди «Сад божественних пісень».
9. Шляхи розвитку нової української літератури. Традиції і новаторство української літератури I половини XIX століття.
10. Новаторство драматичних творів І.П. Котляревського. "Наталка Полтавка" І. П. Котляревського як твір, що започаткував нову українську драматургію.
11. Драматургія Г. Квітки-Основ'яненка. Художній аналіз п'єси Г.Ф. Квітки-Основ'яненка "Сватання на Гончарівці".
12. Т.Г. Шевченко – основоположник нової української літератури. Періодизація творчості. Загальна характеристика періодів.
13. Жанр героїко-романтичної повісті-казки у прозі Марка Вовчка. Особливості індивідуального стилю письменниці.
14. Роман "Люборацькі" А. Свидницького – перший український роман виховання.
15. Розвиток жанру оповідання в українській літературі XIX ст.
16. Національний характер байок Л. Глібова. Жанрова своєрідність і актуальність тематики і проблематики. Особливості гумору і сатири, афористичність мови письменника.
17. Крим у житті і творчості С. Руданського.
18. Історія написання роману Панаса Мирного «Хіба ревуть воли, як ясла повні?» Сюжет, композиція твору, образна система.
19. Розвиток українського театру у 70-90-х рр. Відновлення театрального життя в Галичині. Створення українського театру корифеїв.
20. Жанр соціальної комедій в українській літературі. Аналіз комедій І. Карпенка-Карого «Сто тисяч», «Хазяїн».
21. І. Франко – перекладач, літературознавець, літературний критик.
22. Еволюція творчих поглядів І. Франка.
23. Ранні поеми Лесі Українки, їх проблематика. Героїко-романтичний пафос поем.
24. Крим у житті і творчості Лесі Українки.
25. Леся Українка – творець інтелектуальної поетичної драми неоромантичного зразка
26. Проблеми сучасного вивчення багатогранної творчої спадщини А. Кримського
27. Драматургія О. Олесь. Символіка творів.
28. Творчість поетів "Молодої музи".

29. Михайло Коцюбинський – визначний представник української прози рубежа віків.
Тема психологічної роздвоєності в новелах М. Коцюбинського
30. Ранні повісті О. Кобилянської. Тематичні і жанрово-стильові особливості.
31. Василь Стефаник як майстер психологічної новели
- 32. Покутська трійця. Особливості творчості М. Черемшини. Марко Черемшина**
33. Драматизм життєвої і творчої долі В. Винниченка.
34. Новаторство прози В. Винниченка. Збірка ранніх оповідань “Краса і сила”
35. Драматургія В. Винниченка.
36. Українська проза першої половини ХХ століття: тематика, жанри, стилі, персоналії.
37. Розвиток жанрів «малої прози» в творчості Григорія Косинки.
38. Шляхи розвитку української поезії перших десятиліть ХХ ст.
39. Поетичний світ П. Тичини. Проблеми вивчення й трактування творчості поета.
40. Особливості творчості поетів-неокласиків.
41. Особливості українського футуризму. Творчість М. Семенка.
42. Драматургія М. Куліша. Художнє новаторство митця.
43. Особливості стилю малої прози М. Хвильового.
44. Настроево-аналітична проза В. Підмогильного. Роман «Місто».
45. Шляхи розвитку української драматургії в другій половині ХХ ст.: О. Левада, О. Коломієць, М. Зарудний, Ю. Щербак, Я. Стельмах та ін.
46. Література української діаспори. Нью-оркська поетична школа .
47. Поетичний світ Б.-І. Антонича. Образ письменника у творчості літургу «Бу-ба-бу».
48. Розвиток жанру історичного роману в українській літературі ХХ ст.: П. Загребельний, І. Білик, Р. Іванчук, В. Малик та ін.
49. Ліна Костенко – майстер лірики й поетичного епосу.

50. «Химерна проза» в українській літературі II половини ХХ ст.
51. Українська критика і літературознавство у ХХ ст. Літературні часописи і їх роль в розвитку красного письменства.
52. Постмодернізм в українській літературі кінця ХХ – початку ХХІ століття.
53. Утвердження постмодернізму і розвиток української літературної критики кінця ХХ – початку ХХІ століття (Тамара Гундорова, Соломія Павличко, Сергій Квіт, Ніла Зборовська, Оксана Забужко та ін.).
54. Особливості розвитку поезії в українській літературі к. ХХ – п. ХХІ ст.
55. Сучасна українська драматургія. Новаторство драматургії Неди Нежданої.
56. Творчість гурту «Бу-Ба-Бу». Провідні мотиви та образи.
57. Своєрідність стилю та проблематики творів представників «київсько-житомирської прозової школи».
58. Своєрідність стилю та проблематики творів представників «галицько-станіславської прозової школи».
59. «Жіноча проза» як явище сучасної української літератури.
60. «Нульове покоління» письменників у сучасній українській літературі.

ЛИТЕРАТУРА

Основная литература:

1. Вечеря на дванадцять персон: Житомирська прозова школа. – К., 1996.
2. Возняк М.С. Історія української літератури: В 2-х т. – Львів, 1992. – Т.1; – Львів, 1994. – Т. 2.

3. Грабович Г. Нариси до історії української літератури. – К., 1998.
4. Гром'як Р. Давнє і сучасне: Вибрані статті з літературознавства. – Тернопіль, 1997.
5. Грушевський М. Історія української літератури: В 6 т. – Т. 1 / Упор. В.Яременко; Авт. передм. Н.Кононенко; Приміт. Л.Дунаївської. – К., 1993.
6. Гуменюк В. Сила краси: Проблеми поетики драматургії В.Винниченка. – Сімферополь, 2001.
7. Гундорова Т. Післячорнобильська бібліотека: Український літературний постмодерн. – К., 2005.
8. Гундорова Т. Проявлення слова. Дискусія раннього українського модернізму. Постмодерна інтерпретація. – Львів, 1997.
9. Дев'ятдесятники: молодий струмінь в сучасній українській літературі : рекомендаційні матеріали на допомогу шкільній програмі / Сумська обл. універс. наук. б-ка ; уклад. А. І. Марченко. – Суми, 2014.
10. Декамерон. 10 українських прозаїків останніх десяти років. – К., 2010.
11. Живиця: Хрестоматія української літератури ХХ століття. У 2 кн. / Упор. М.Конончук, Н.Бондар, Т.Конончук. – К., 1998.
12. Жулинський М. Слово і доля. – К., 2002.
13. Зеров Микола. Твори: У 2 т. – Т. 2. – К., 1990.
14. Історія української літератури (Перші десятиріччя ХІХ століття): Підручник / П.П. Хропко, О.Д.Гнідан, П.І.Орлик та ін. – К., 1992.
15. Історія української літератури 70-90-х рр. ХІХ ст.: У 2 т. / За ред. О.Гнідан. – К., 1999.
16. Історія української літератури кінця ХІХ – т. ХХ т. – К., 1993.
17. Історія української літератури ХІХ ст.: У 2 кн. / За ред. М.Г. Жулинського. – К., 2006.
18. Історія української літератури ХХ т.: У 2 кн. – Кн. 1. – К., 1993.
19. Історія української літератури ХХ століття: у 2 кн. – Кн. 2: Друга половина ХХ ст.: підручник / за ред. В.Дончика. – К., 1998.
20. Історія української літератури. Кінець ХІХ – початок ХХ ст.: У 2 кн. / За ред. О.Д.Гнідан. – К., 2005.
21. Історія української літератури. У 2 т. / За ред. І.Дзевєріна. – К., 1988.
22. Історія української літератури. ХІХ століття: У 3 кн. / За ред М.Т.Яценка. – К., 1997.
23. Історія української літературної критики та літературознавства. Хрестоматія: У 3 кн. – Кн. 2. – К., 1998.
24. Кононенко П.П. Українська література: Проблеми розвитку. – К., 1994.
25. Лебединцева Н. М. Сучасна українська література: навчальний посібник. – Миколаїв: Вид-во МДГУ ім. Петра Могили, 2007.
26. Літературознавчий словник-довідник. – К., 1997.
27. Наєнко М. Українське літературознавство: Школи, напрямки, тенденції. – К., 1997.
28. Павличко С. Дискурс модернізму в українській літературі. – 2-е вид., перероб. і доп. – К., 1999.
29. Плерома. Мала українська енциклопедія актуальної літератури. – Івано-Франківськ: Лілея- НВ, 1998.
30. Полєк В.Т. Історія української літератури Х–ХVІІ століть: Навч. посібник. – К., 1994.
31. Сучасна українська література кінця ХХ ст. – початку ХХІ ст. : хрестоматія / упоряд., авт. передм. І. Андрус'як. – К., 2006.
32. Українське слово: Хрестоматія української літератури та літературної критики ХХ ст.: У 3 кн. / Упор. В.Яременко, Є.Федоренко. – К., 1993 – 1994.
33. Харчук Р. Сучасна українська проза. Постмодерний період: підручник. – К.: Академія, 2008.

34. Чижевський Д.І. Історія української літератури (від початків до доби реалізму). – Тернопіль, 1994.
35. Шевчук В. Муза Роксоланська. Українська література XIII-XVIII ст. – Кіровоград, 1993.

Дополнительная литература:

1. Білецький О. Збір. Праць: У 5 т. – Т. 2 – 3. – К., 1965.
2. Агеева В.П. Українська імпресіоністична проза. – К., 1994.
3. Антологія української поезії: В 6 т.-Т. 1. – К., 1984.
4. Аполлонова лютюга: Київські поети XVII-XVIII ст. – К., 1982.
5. Бабишкін О. Володимир Самійленко. – К.: Держлітвидав України, 1963.
6. Білецький О. Літературно-критичні статті. – К., 1990.
7. Білецький О. Хрестоматія давньої української літератури: – К., 1967.
8. Василь Стефаник – художник слова / Ред. В.В.Грещук, В.Л.Кононенко, С.І.Хороб. – Ів.-Франківськ: Плай, 1996.
9. Возняк М. Історія української літератури: В 2 кн. – Львів, 1992-1993.
10. Волинський П., Пільгук І., Поліщук Ф., Історія української літератури: Давня література. – К., 1969.
11. Гнідан О.Д. Василь Стефаник: Життя і творчість. – К., 1991.
12. Грицай М., Микитась К., Шолом Ф. Давня українська література. – К., 1989.
13. Грицай М.С., Микитась В.Л., Шолом Ф.Я. Давня українська література: Підручник. – 2-е вид. – К., 1989.
14. Грицюта М.С. Художній світ Василя Стефаника. – К., 1982.
15. Грушевський М. Історія української літератури. – Т 1-6. – К., 1993-1996.
16. Давня українська література: Хрестоматія / За ред. М.Сулими. – К., 1992.
17. Дем'янівська Л.С. Українська драматична поема. – К., 1984.
18. Демченко І. Особливості поетики Ольги Кобилянської. – К., 2001.
19. Європейське відродження та українська література XIV-XVIII ст. Збірник праць. – К., 1993
20. Єфремов С. Історія українського письменства. Від початків до Костомарова. – К. – Лейпціг, 1919. Фотопередрук у Мюнхені 1989 р.
21. Єфремов С. Історія українського письменства.— К., 1995.
22. Єфремов Сергій. Історія українського письменства. – К., 1995.
23. Жулинський М. Наближення: Літературні діалоги. – К.: Дніпро, 1986.
24. Жулинський М.Г.Із забуття – в безсмертя. – К., 1990.
25. Історія української літератури першої половини XIX ст. / За редакцією П.К.Волинського. – К., 1964.
26. Історія української літератури: У 2-х томах. – Т. 1. – К., 1987.
27. Історія української літератури: У 8 – томах. – Т. 1,2. – К., 1967.
28. Історія української літератури: У 8 т. – Т. 5. – К., 1968.
29. Калениченко Н.Л. Михайло Коцюбинський: Нарис життя і творчості. –К.: Дніпро, 1984.
30. Кирилюк Є.П. Тарас Шевченко: Життя і творчість. – К., 1964.
31. Коломієць В., Коломієць Т.Образ матері і дитини у творчості Тараса Шевченка // Українська мова та література: Посібник для вчителів – словесників, студентів – філологів, вступників до вузів. – К., 1996.
32. Костюченко В.А. Степан Васильченко: Життя і творчість. – К., 1978.
33. Кузнецов Ю.Б. М.Коцюбинський – імпресіоніст. – К., 1997.
34. Кузнецов Ю.Б. Поетика прози Михайла Коцюбинського. – К.: Наукова думка, 1989.
35. Лихачев Д. Поэтика древнерусской литературы. – Л., 1971.

36. Літературна спадщина Київської Русі і українська література XVI-XVIII ст.: збірник праць. – К., 1982.
37. Матеріали до вивчення історії української літератури. В 5 т. – К.: рад. школа. – 1961. – Т. 4.
38. Матеріали до вивчення української літератури: В 5 т. – Т. 4. – К., 1961.
39. Микитась В. Давньоукраїнські студенти і професори. – К., 1994.
40. Мишанич О. Повернення. Літературно-критичні статті і нариси. – К., 1993.
41. Наливайко Д.С. Искусство: Направления, течения, стили. – К., 1985.
42. Нахлік Є.К. Українська романтична проза 20-60-х рр. XIX ст. – К., 1988.
43. Огієнко І. Історія українського друкарства. – К., 1994.
44. Павличко С. Дискурс модернізму в українській літературі. – 2-е вид., перероб. і доп. – К., 1999.
45. Павлюк М.М. Творчий метод і поетика Т.Шевченка. – К., 1980.
46. Пархомик Р.Я. По дорозі в казку українського модернізму. – К., 1997.
47. Пивоваров М. Юрій Федькович. Літературно-критичний нарис. – К., 1954.
48. Пісні Купідона: Любовна лірика на Україні XVI – початку XIX ст. – К., 1984.
49. Погребенник Ф.П. Сторінки життя і творчості Василя Стефаника. – К., 1980.
50. Полек В. Історія української літератури X – XVII ст. – К., 1994.
51. Поліщук Ф. Український фольклор. Давня українська література: Практичні заняття. – К., 1991.
52. Поліщук Ф.М. Український фольклор. Давня українська література. Практичні заняття: Навч. посібник. – К., 1991.
53. Проблеми історії та теорії української літератури кінця XIX – поч. XX ст. – К.: Наукова думка, 1991.
54. Рисак О. Мелодії і барви слова: Проблеми синтезу мистецтв в українській літературі кінця XIX - початку XX століття. – Луцьк, 1996.
55. Українська література в загальнослов'янському і світовому контексті: У 5-и томах. – Т. 1. – К., 1987.
56. Українська літературна енциклопедія: У 5 т. – К., 1988 – 1995...
57. Українські поети-романтики 20-40-х рр. XIX ст. / Вступ. стаття І.Айзенштока. – К., 1968.
58. Федченко П.М. Літературна критика на Україні першої половини XIX ст. – К., 1982.
59. Франко І. Зібр. Творів: У 50 т. – К., 1976 – 1986 (Література, її завдання і найважливіші ціхи – т. 26; Наш театр – т. 28; Руський театр – т. 29; Із секретів поетичної творчості, Інтернаціоналізм і націоналізм у сучасних літературах, Леся Українка, Сучасні польські поети – т. 31; Наша поезія в 1901 р., Уваги про галицький театр – т. 33; Старе й нове в сучасній українській літературі, Наша театральна мізерія – т. 35; Маніфест “Молодої музи”, О.Олесь: З журбою радість обнялась, Привезено зілля з трьох гір на весілля – т. 37; З останніх десятиліть XIX т., Южнорусская т. рських, Задачі і методи історії літератури – т. 41.
60. Хижняк З. Києво-Могилянська академія. – К., 1981.
61. Хропко П. Анатолій Свидницький / Свидницький А. Роман. Оповідання. Нариси. – К., 1985.
62. Чижевський Д. Історія української літератури. – Тернопіль, 1994.
63. Шевчук В. Дорога в тисячу років. – К., 1990.